

MÅ MAN SNAKKE SPANSK FOR Å VÆRE DOMINIKANSK I NEW YORK?

Dominikansk identitet, “community” og individuelle strategier ved en high school

Kristin Offer-Ohlson
Hovedfag UiO

Blant elevene ved Inner City High School har omkring 85% dominikansk bakgrunn. De fleste har foreldre eller annen slekt som har innvandret fra Den dominikanske republikk i Karibia.¹ Skolen ligger i Washington Heights² i det nordlige Manhattan, hvor et overveiende flertall av befolkningen er dominikansk. De tre elevene Maribel, Damaris og Indiana har alle dominikansk bakgrunn, men forskjellig språkpraksis. Spansk blir ofte regnet som en måte å uttrykke dominikansk identitet på (Duany 1994, 15). Under en konferanse i New York sa en dame: “Spansk er språket vårt”. Dette er imidlertid i endring, da det er mange unge med dominikansk bakgrunn som ikke snakker spansk (Torres-Saillant 1999, 126). I dette innlegget vil jeg se på hvordan individuelle strategier virker sammen med skolens språk- og etnisitetspolitikk, og hva dette kan fortelle om betydningen av det “community” de bor i.

Skolens språk- og etnisitetspolitikk

Inner City High School blir i offentlige dokumenter fra skoleadministrasjonen omtalt som en av New Yorks få gjenværende “community high schools” siden mange av elevene bor i nærheten av skolen. Noen av lærerne bor selv i Washington Heights. På kvelden gis det undervisning for elever som vil ta en GED³ (privatister), og det gis voksenopplæring i data og engelsk. Tidligere elever ved skolen er Harry Belafonte, tidligere utenriksminister Henry Kissinger og nåværende sentralbanksjef i USA, Allan Greenspan. Fra 1960-tallet har skolen imidlertid hatt problemer med for mange elever og dårlige resultater. Washington Heights hadde på slutten av 80-tallet de dårligste skoleresultatene og høyeste drop-out-rate på Manhattan (Weyland 1998, 34). For få år siden ble derfor skolen omstrukturert i mindre enheter. Skolepoliti har vakt rundt bygningene, og elevene scannes hver morgen. Her konfiskerer skolen CD-spillere, personsøkere, cap'er og andre ting. Denne vektleggingen av sikkerhetstiltak og stripping av personlige eiendeler er tiltak skolen har satt i gang med for å endre fokus fra sosiale aktiviteter og konflikter mot en vektlegging av akademiske prestasjoner.

Tanken er å ha mindre elevaktiviteter som har med sport, “etnisitet” og så videre å gjøre, og heller undervisningsrelaterte aktiviteter. Rektor ved denne enheten ved skolen er likevel åpen for noen andre sosiale aktiviteter, som skolefest. Til tross for at elevenes saker blir tatt fra dem når de kommer til skolen, kan man likevel se at ved mange skoler i New York er det et “street ethos” som råder samhandlingen mellom elevene på skolen (Mateu-Gelabert 1998). Selv elever som omfavner skolens ideologier og regler er ofte nødt til å forholde seg til dette ethoset. Språk har en annen praktisk betydning på skolen enn etnisitet, blant annet fordi det er et grunnlag for undervisningen. Det undervises i akademiske fag på både spansk og engelsk. Ved skolen finnes det hovedsaklig tre forskjellige språkprogrammer som det undervises på:

“**Mainstream**”:⁴ De fleste elevene har såkalt mainstream-undervisning. Her undervises det på engelsk, og elever kan ha spansk som fremmedspråk.

Engelsk som annetspråk: *ESL (English as a Second Language)*.

Elever som trenger støtteundervisning i engelsk får det i tillegg til mainstream-undervisning.

Tospråklig undervisning: (*Bilingual Programs*).

Tospråklig undervisning innebærer at lærere bruker lærebøker på begge språk. Det er mye opp til læreren og klassen hvor mye spansk og engelsk som brukes. Elever som har tospråklig undervisning har lite eller ingen undervisning sammen med elever som har mainstream-undervisning eller engelsk som annetspråk.

De fleste elevene har undervisning i en av de to første kategoriene. Dette er i overensstemmelse med skolens offisielle mål: å få flest elever over til mainstream-undervisning. Likevel har 25% av elevene ved skolen tospråklig undervisning. Ingen skal ha mer enn fem år med tospråklig undervisning, men det finnes elever som har hatt det lenger. Enkelte spansk lærere ser på utdanning og spansk som en motvekt til negative miljøer. En har skrevet over tavla: “Si ja til spansk og nei til narkotika!” Mange foreldre kan være redde for at

¹ Elevene ved skolen utgjør ingen typisk “annengenerasjon” siden mange har gått på skole i Den dominikanske republikk noen år, eller er født der. De fleste elevene har familie med lav inntekt, noe som reflekteres i at de fleste har krav på gratis skolelunsj.

² Distriktet går fra 145. gate til 190. gate men er større om man inkluderer nærliggende bydeler som Inwood og Hamilton Heights, hvor det også bor mange dominikanere.

³ General Equivalency Diploma, en privatisteksamen som gir generell studiekompetanse. Noen elever som skolen mener er for gamle til å gå i de vanlige videregående klassene blir overført til disse klassene, selv om de ikke er forsinket.

barna deres kan bli det de kan kalle for “amerikaniserte” ved at de heller vil ha det gøy med venner og være uansvarlige enn å gjøre lekser (Foner 2001, 212). Elever kan derfor foretrekke å ha tospråklig undervisning fordi de får støtte fra lærere og foreldre. Engelsk språk har ofte høyere status blant elever, og spansk kan underkommuniseres på skolen i USA (Mohn 1993, 69). I en mainstream-time sa en dominikansk gutt: “Det er illegalt å snakke spansk hjemme hos meg”, for å understreke at han tar avstand fra spansk. En lærer sa da flere av jentene begynte å snakke på spansk til han: “Snakk engelsk, dette er Amerika”. Når det gjelder skolens etnisitetspolitikk, er det offisielle synet at man ikke har lov til å spørre enkeltelever om deres opphav. Dette bekreftet også en av undervisningsinspektørene for meg. Men hvilken praksis de forskjellige lærerne har på dette, varierer og har sammenheng med språkpolitikken.

Læreres språk- og etnisitetspraksis

Jeg vil her trekke frem tre lærere (Mr Steinberg, Ms Smith og Ms Echevarria) som underviser elever som har forskjellig type undervisning som gjenspeiler forskjellig språk- og etnisitetspraksis. Dette kan påvirke elevenes individuelle strategier.

Mr Steinberg underviser mainstream-elever, og er av jødisk opprinnelse. Han spøker ofte med etnisitet i timene, som ved å fortelle vitser om afro-amerikanere. Han kan noen få spanske ord. I en time kalte han for eksempel dominikanere for *platanos*, som er en type bananer som er grønne, og brukes som grønnsak i mange “dominikanske” retter. Det brukes også til å omtale dominikanere, og ifølge Torres-Saillant (1999, 113) kan det symbolisere både styrke og uvitenhet. Fra andre lærere ville elevene kanskje ikke godtatt de tingene som Mr Steinberg sa, men siden de oppfattet at han er på elevenes parti ble det godtatt. Hvis de ga uttrykk for at det var noe de ønsket å få gjennomført, kunne han som lærerrepresentant i elevrådet få i gang tiltak. Til tross for at han er jødisk og ikke snakker spansk, ble han kåret til den mest populære læreren på skolen i et dominikansk community. Jeg spurte en av guttene i klassen hvorfor han er populær, og da sa han at det er fordi: “*He likes to play around, like us*”.

Ms Smith underviser elever som har engelsk som andetspråk, og er anglo-amerikansk. Selv om hun kan noe spansk, bruker hun det ikke i timene. Hun er interessert i Den dominikanske republikk, og har lyst til å reise dit. Ifølge henne er altfor mange elever mer opptatt av kjæresten og kunstnere enn kulturelle aktiviteter. Hun vil at elevene skal oppføre seg bra når de er på turer, slik at folk får et godt inntrykk av dominikanere. I timene leser elevene en roman av Julia Alvarez, en forfatter med dominikansk bakgrunn. Foruten at hun mener at den burde interessere dem, har hun også lagt nivået for timene høyt ved valg av denne boka. Romanen er

skrevet for et middelklassepublikum i USA, og kan være vanskelig for elever som ikke snakker engelsk flytende. Men Ms Smith vil at elevene skal ha noe å strekke seg opp mot, og gi dem muligheten til å kunne bestå eksamen. Ms Smith vil også være på elevenes parti, men det lykkes ikke like godt. Hun er idealistisk og har et sosialt engasjement, for eksempel bruker hun fridager til å ta med elever på turer. Men elevene aksepterer ikke måten hun kunne be “dominikanere” oppføre seg representativt på ute, og det var ofte hun som tok med elevene dit hun mente de burde dra. Hun plukket også ut en bok for dem som hun trodde ville kunne interessere elevene, men det var feilslått. Ms Echevarria har foreldre fra Den dominikanske republikk, og underviser elever som har tospråklig undervisning. Hun er født og oppvokst i Washington Heights, og snakker engelsk bedre enn spansk. I timene kan elevene rette på hennes spansk, mens de lærer engelsk av henne. Det er ingen som synes det er flaut å si noe feil på engelsk. Hun omtaler elevene som enten “*dominicanos*” eller “*hispanos*”, som dominikanere eller latinamerikanere. Men selv regner hun seg og familien som “amerikaniserte”, og ikke representative for dominikanere. Ms Echevarria har en åpen tone med elevene, som blant annet gjør det lettere for elever å bruke de forskjellige språkkunnskapene sine. Hun kan være et forbilde for elevene, siden hun har utdannet seg i USA og er dominikansk. Men det virker ikke som om hennes etnisitet har så mye å si for om de liker henne eller ikke. Mange av elevene i klassen som virker ikke motivert for å lære engelsk, selv om de har bodd mange år i New York og har henne som lærer.

Individuelle strategier

Maribel: En elev med tospråklig undervisning

Maribel er 16 år, og har bodd tre år i New York. Hun bodde først i Washington Heights med faren, men flyttet nylig til Brooklyn hvor moren bor. De to første årene på videregående tok hun på en innføringsskole med tospråklig undervisning, som er startet opp av dominikanere med et politisk engasjement. Maribels verden er konsentrert om spansktalende personer. På skolen snakker hun med spansktalende assistenter og lærere, foruten andre elever som også snakker spansk. De omtales som tospråklige elever, selv om de ikke behersker begge språk fullt ut. Hun er mest sammen med andre jenter som hun har tospråklig undervisning med, blant annet gjennom at hun sitter sammen med i lunsjen. I timene er det meningen at en del skal foregå på engelsk, og noe på spansk. En av guttene mener allikevel at jentene i klassen ikke er interesserte i å lære engelsk. Derfor er Ms Echevarria nødt for å snakke mer spansk enn engelsk i timene. Likevel snakker Maribel noen ord på engelsk, og i den spansken hun snakker er det ord som “*frizando*” som er gjort om fra det engelske ordet for å fryse. Selv om hun bare omgås spansktalende, har hun lært seg til å lese og skrive på engelsk,

men kan ikke snakke det. Hun er heller ikke noe spesielt motivert for å gjøre det, hun får gode karakterer slik det er nå. Under et allmøte forklarte rektor på engelsk om forskjellige aktiviteter elevrådet ville starte, og etterlyste elever som ville hjelpe til. Dette ble sagt på engelsk. Maribel skjønnte ikke hva som ble sagt, og jeg måtte oversette det for henne. Under en skoletur med disse elevene og en elev fra Palestina var situasjonen annerledes. Den palestinske eleven befant seg sammen med mange spansktalende elever, og Maribel sa hun synes synd på henne som ikke forsto hva som de andre snakket om. Her kunne hun relatere seg til hvordan hun følte seg under skolemøtet. Hun gjør alltid lekser i fritimen sin på kontoret. Når hun er ferdig liker hun å hjelpe assistentene med kontorarbeid. Hun er som regel passiv i timene og utfordrer ikke lærerne, og kommer tidsnok til timen. Dette gjelder ikke alle elevene i hennes klasse, guttene sitter ofte og kaster papir rundt, jenter sender kjeks til hverandre eller sminker seg. Noen sover også. Hun har som regel på seg trange dongeribukser, og topper i sterke farger som rosa og gult, som mange andre jenter i klassen hennes pleier å bruke. Hun og venninnene pleier å sminke seg i, etter at de har spist lunsj. Hun liker også å lage dominikansk mat til familien eller for vennene sine, og å høre på spansk musikk, slik foreldrene hennes gjør. Hun ser også på spanske såpeoperer på TV, og pleier ikke å gå ut fordi foreldrene ikke gir henne lov til det. Hun gjør gjerne husarbeid, siden hun liker å holde det rent og ryddig.

Damaris: En elev med engelsk som andetspråk

Damaris er 17 år, og har også bodd tre år i New York. Hun snakker spansk med de fleste, men nå også engelsk i stigende grad. Damaris har gått på en mainstream-ungdomsskole som ligger i distriktet hvor så å si alle elevene hadde dominikansk bakgrunn.

Hun ser på spansktalende TV-kanaler, og hører på spansk musikk, også afro-dominikansk. Damaris snakker både spansk og engelsk hver dag, både på skolen og hjemme. Hun snakker spansk bedre enn engelsk, men bytter litt på hvilket språk hun snakker. Med venninnene og familien blir det mest på spansk. Hun snakker en form for standardengelsk med en spansk aksent. Med venninnene i lunsjen snakker hun spansk.

Damaris liker ikke å bevege seg så mye ute, når hun er sammen med venninner er de på besøk hos hverandre, eller på fester. Hun synes det er for mye sosial kontroll i nabolaget, og sier hun derfor foretrekker å ikke snakke med så mange. Hun sier at folk kan ringe moren hennes i Den dominikanske republikk og sladre.

Under lunsjen sitter hun på bordet med venninnene sine hele tiden, og tar ikke kontakt med andre. Selv om hun er lei av skolen noen ganger, liker hun godt å gjøre skolearbeid og ha nær kontakt med lærere. Damaris stilte til valg på skolen som elevrådsleder, siden hun liker å være med på noen av skolens aktiviteter, og er

positiv innstilt til skolen. Damaris er også en av de få elevene som liker å lese bøker. Damaris er en de få som leser ferdig boka av Julia Alvarez. Selv om boken er på engelsk, kan hun bruke den til en positiv identifisering om dominikanere, med forfatteren som rollemodell.

Damaris synes at spansk er mye vakrere enn engelsk. Hun sier: "Hvis noen kritiserer latinamerikanere her for at vi ikke snakker engelsk, så har de ingen grunn til det, for det opprinnelige språket her er indianernes språk". Hun mener altså at det ikke bare er engelsk som er et amerikansk språk. Hun er stolt over og bevisst på sin dominikanske bakgrunn, og sa til meg en gang at Den dominikanske republikk er det beste landet. Men hun vil ikke flytte tilbake dit.

Indiana: En elev med mainstream-undervisning

Indiana er 17 år og er født og oppvokst i New York. Hun har vært i Den dominikanske republikk noen ganger på ferie. Hun bor med begge foreldrene, hvor moren snakker litt engelsk. På skolen snakker hun bare engelsk, som hun prater med en type afro-amerikansk aksent. Hun har likevel ikke glemt spansken helt, selv om den er ganske enkel. Innimellom bruker hun noen få spanske ord, fordi hun liker å gjøre det. Indiana ser ikke noe behov for å kunne spansk bedre, og legger skylden for at hun ikke liker spansktimene på læreren. Hun sier hun ikke er noen stor tilhenger av spansk og skulker timen.

Av musikk hører hun på R&B, hip-hop og reggae, men også afro-dominikansk musikk. Indiana sier hun regner seg som dominikansk, blant annet fordi hun elsker dominikansk mat. Hun vil også vise at dominikanere kan være flinke på skolen og ta artium. Men for henne er det mer en type etnisk identitet, enn at hun har noen nasjonalfølelse overfor Den dominikanske republikk. Etter å ha vært på ferie der sa hun: "Det finnes mange dominikanere der som ikke engang ser dominikanske ut, de er mer amerikaniserte enn det vi er her, med hvilke klær og biler de har".

På skolen er Indiana med i noen av skolens aktiviteter, som elevråd og festkomité. En tid hadde hun for dårlige karakterer til å kunne være med i elevrådet, hun gjør det ikke like bra som de andre to.

Hvis noen gir henne kallenavn hun ikke liker ler hun av det for at de ikke skal tro hun er nærtagende. Samtidig kan hun si fra når en av guttene sier ting i klassen hun mener ikke er akseptabelt, som å snakke nedsettende om jøder. Selv om det ikke er lov, har hun personsøker med hver dag. Når det ringer ut etter lunsj, går hun sakte til neste time, for slik å få mer tid til å prate med venner enn å ha undervisning. Det stedet hun liker seg best er i kantina, da sier hun at hun føler seg som en helt annen person enn den hun er hjemme. Hun prater med masse folk. Hjemme sier hun at moren kjefter på henne hele tiden. En tid henter også moren henne etter skoletid, så hun ikke skal gå noen andre steder. For hun liker godt å gå ute på gaten med venner.

Da det arrangeres skolefest, er det Indiana sine venner som bestemmer musikken som skal spilles; mest hip-hop, *reggaeton*, og afro-dominikansk musikk. Denne spanskpråklige musikken kan det tenkes at Indiana godtar siden den er mer lik annen populær musikk på engelsk. I tillegg til å arrangere fest, stiller hun som kandidat til elevrådsledervalget.

Indiana liker ikke hvordan de andre jentene kler seg: de bruker sterke farger som ikke matcher, korte skjørt og trange bukser, og kjøper billige klær fra nærbutikkene. Hun foretrekker merkeklær, og viser slik til at hun har middelklasseaspirasjoner. Indiana kaller disse elevene for “spanske” (*Spanish*) og *hics*⁵ (Hispanic), og setter seg selv over de andre ved å ha en nedlatende holdning. Men under et intervju reflekterer Indiana litt over begrepet *hics*, og sier: “Egentlig er alle elevene på skolen *hics*, fordi moren min er en *hic*, alle har foreldre som snakker spansk”.

Individuelle strategier gir forskjellige markører

Ifølge Rumbaut (1996, 157) er det mer sannsynlig at skoleelever med minoritetsbakgrunn som foretrekker engelsk identifiserer seg som amerikanske. Sammenhengene som Rumbaut skisserer mellom språk og nasjonal tilhørighet kan passe med hvordan situasjonen er for Indiana, Damaris og Maribel. Indiana sier hun kategoriserer seg som dominikaner, men det er mer en etnisk identitet lik den mange amerikanere har. Hun snakker nesten bare engelsk, men benytter også en del etniske symboler som enkelte spanske ord, dominikansk mat, og utvalgte deler av musikken, som den afro-dominikanske.

Damaris er i en mellomposisjon mellom Maribel og Indiana, siden hun har venner og familie som hun snakker både spansk og engelsk med. Hun behersker engelsk godt, men ikke like godt som Indiana. Dette kan gjøre at hun er mer ambivalent enn de to andre når det gjelder nasjonalfølelse overfor Den dominikanske republikk. Hun er knyttet til Den dominikanske republikk og familien sin der, samtidig som hun er engasjert i dominikanere som en etnisk gruppe i USA. Dette viser hun blant annet ved å godta forfatteren Julia Alvarez som en rollemodell. Både Damaris og Indiana er aktive i forskjellige aktiviteter. Der hvor Damaris stiller sterkere med gode karakterer, tar Indiana det igjen med å beherske engelsk og ha et større nettverk av venner på skolen. Ved å gå sakte mellom klasserommene viser Indiana at hun ikke godtar det tidspresset som skolen legger på dem, og prøver å ta seg tid til mer sosialt liv på skolen. Indiana har foreldrene sine i New York, og har ikke den samme motivasjonen for å gjøre det bra på skolen som Damaris som har moren sin i Den dominikanske republikk. Hun er mer opptatt av å ha det gøy, og får litt dårligere karakterer enn de andre. Maribel har begge foreldre i

New York, og gjør det best på skolen av de tre elevene. Når mange av lærebøkene er på spansk, kan hun konsentrere seg om innholdet, uten å få språkproblemer. Dette kan stemme overens Collier & Thomas (1997, 5), som skriver at tospråklig undervisning fører til bedre akademiske prestasjoner over tid. Det at hun foretrekker spansk, trenger imidlertid ikke bety at hun vil henfalle til en dominikansk nasjonal identitet, slik Rumbaut skriver. Ifølge Gans (1992) er det mulig å være “kulturelt” amerikansk på spansk i byer som Miami hvor det finnes mange spansktalende.

De ovennevnte eksemplene viser at det ikke er noen klar linje som sier hvordan språkpraksis elever med dominikansk bakgrunn har etter noen år på skole i New York. Det er derfor forskjellige grunner som kan veie for eller imot å ha ulike typer undervisning. For Indiana, som har mainstream-undervisning er ikke det at hun ikke kan spansk så godt problematisk ettersom hun har andre dominikanske symboler hun behersker. Spansk språk er vanskeligere å tilegne seg enn musikk og mat. Det ligger ikke så mye følelser for henne i de nasjonale symbolene, derfor synes hun det er greit at læreren spøker med å kalle dem “*platanos*”. For henne er Den dominikanske republikk et feriested, hvor hun har familie. Hun har større definisjonsmakt på skolen, noe som viser seg blant annet gjennom at de får arrangere skolefest.

Damaris er den som har planer om å forandre situasjonen slik at hun kan ha mainstream-undervisning, men samtidig snakke spansk med venner og familie. Damaris snakker engelsk, og det var en av grunnene til at mange mainstream-elever ikke ville la Damaris bli elevrådsleder. Det var tilløp til slåsskamper og rektor måtte til slutt avlyste valget. Disse eksemplene med skoleelevene viser at det er mange måter å vise dominikansk identitet på, og at et felles opphav ikke fører til et fellesskap blant elevene på skolen. Det å snakke spansk trenger ikke å være et symbol på at man er dominikansk. Andre symboler enn spansk kan uttrykke dominikansk identitet, slik som klær, musikk og mat. Det med å være dominikansk og amerikansk er et spenningsfelt for alle jentene, selv om det virker mest problematisk for mellomkategorien i forhold til andre elever. Alle har likevel lærere som støtter deres språkpraksis.

Washington Heights – et dominikansk “community”?

Washington Heights blir av antropologer og andre ofte omtalt som hjertet i det “*dominican community*”, Dominican Heights eller Quisqueya⁶ Heights, eller “den dominikanske hovedstaden i utlandet” (Rodriguez de León 1998, Duany 1994, Pessar 1995, 24). En afro-amerikansk assistent ved skolen omtalte området som “Dominican City”. Det er stor økonomisk aktivitet i Washington Heights, med mange butikker,

⁵Dette kan også vise til *hicks*, som er bønder.

⁶Quisqueya er det ordet de opprinnelige Taino-indianere brukte for Hispaniola.

frisørsalonger, restauranter og andre typer geskjefter langs hovedgatene. Hvis en butikk legges ned, åpnes det en ny samme sted, så bydelen kan på en måte sies å være preget av optimisme. Imidlertid er Washington Heights en gjennomfartsåre, noe som kan ha vært med på å gjøre det til et strategisk sted for omsetning av narkotika. Dominikanere begynte å komme i et større antall til New York på 60-tallet, og det er en av de raskest voksende gruppene der (Hernández & Torres-Saillant 1996, 32). I Den dominikanske republikk bor det i dag om lag åtte millioner mennesker, mens det i New York muligens bor mellom 300 000 og en million dominikanere (Larsen & Sullivan 1987). En tredjedel av disse bor i Washington Heights (Pessar 1995, 24). Ifølge en talsmann for en av de dominikanske foreningene er halvparten av befolkningen i Washington Heights under 19 år, så det er en ung befolkning⁷ (Weyland 1998, 204).⁸ I tillegg til dominikanere, bor det også (andre) latinamerikanere, afro-amerikanere, russere og andre grupper i Washington Heights. På vestsiden og andre områder av bydelen bor folk med høyere inntekt, som jøder. De andre gruppene utgjør en tredjedel av befolkningen (Weyland 1998, 304). Dermed er dominikanere i overvekt, men området preges også av andre grupper, ikke ulikt andre bydeler i New York. Washington Heights blir også kalt et community. En lærer mente at jeg bodde i *“the community”* da jeg sa jeg bodde i nærheten av skolen.⁹ Men hva er egentlig et community? Ifølge Bauman (2001, 1–2) er det et sted en kan føle seg trygg og komfortabel. Dette blir da i motsetning til samfunnet (*Gesellschaft*) hvor man må passe på hvem man snakker med og hva man gjør (Caccamo 2000, 26). Imidlertid er grensene mellom disse stedene uklare for mange mennesker i dag (ibid.:27). Etniske minoriteter blir ofte omtalt som communities av folk som beskriver miljøene utenfra, uten at det nødvendigvis gjelder de som bor der selv. I Washington Heights er det mange som mener at det ikke er et trygt sted, en kvinne fra en forening sa at: *“The community isn’t very friendly”*. En familie fortalte at de ikke snakker med naboer siden de ikke vet hvem de er eller hva de driver med. Det finnes noen som gjør ting som ikke passer inn i et trygt community: folk som stjeler bildeler fra gaten de bor i, og en har opplevd å åpne døra for å bli møtt av en person med automatvåpen, som hadde kommet til feil adresse. Jenta jeg delte leilighet med uttrykte et annet syn: hun følte seg trygg siden *“her er alle dominikanere”*.

I gatebildet er dominikanske flagg og restauranter synlige. Bydelen eller distriktet huser også katolske kirker med messer på spansk, men også synagoger, offentlige og private skoler, en kino, museer (The Cloisters, Hispanic Society of America), bibliotek, parker, et jødisk universitet (Yeshiva), en høyskole

(City College), foreninger og institusjoner som Union Dominicana¹⁰ og Casa de Cultura Dominicana,¹¹ aviser (Manhattan Times spansk/engelsk og New York-kontoret til Listin Diario), og kontorer til politiske partier i Den dominikanske republikk og til politikere som arbeider i New York.

Imidlertid kan foreningenes, avisenes og politikernes forskjellige tilknytning reflektere et problematisk felt ved bruk av community. Ordet brukes både når noe omtales som har med lokalmiljøet å gjøre, og når det gjelder større transnasjonale forbindelser. I et transnasjonalt community er det ikke grensene mellom andre grupper som er poenget, men et tenkt fellesskap mellom en eller flere diasporabefolkninger og et hjemland. Mintz (1998) mener imidlertid at det ikke kan finnes et community med lokaliteter flere steder. Selv om det kan være mange mennesker som reiser mellom forskjellige steder, forblir de fleste på et sted. For mange kan det være snakk om transnasjonale bånd, eller personlige og individuelle nettverk, heller enn et fellesskap basert på større nasjonale forbindelser (Amit & Rapport 2002, 64).

I et etnisk community er det grensene mellom dominikanere og andre som er viktig, mellom oss og dem. Dette kan også brukes til etnisering, som er en prosess som dominikanere i Washington Heights har gått igjennom ved politisk mobilisering som blant annet har ført til opprettelsen av et dominikansk valgdistrikt (Dominican District 10) i Washington Heights til valget i 1991 (Pessar 1995, 74).

Konklusjon

Maribel, Damaris og Indiana forhandler om personlig identitet, og skolens praksis med å gi elever forskjellige typer undervisning basert på språk har betydning for hvordan elevene posisjonerer seg. Lærerne støtter opp om forskjellige individuelle strategier, så det er ikke en enhetlig politikk som blir uttrykt av lærerne. Skolen legger språk på et mer individuelt nivå, siden elevene følger forskjellig type undervisning som ikke er basert på etnisitet, men språk. Språkpolitikken på skolen er mer uttalt og kategorisert. Spansk brukes i undervisningen, men språket er ikke bare et språk som brukes av dominikanere. Spansk er et tidligere kolonispråk i USA (Ovando 2001, 273), og er utbredt i New York. Man kan definere seg selv som dominikansk selv om man ikke snakker spansk siden Indiana regner seg som dominikansk selv om hun ikke kan spansk.

Til tross for sikkerhetstiltak og at det er en *“community high school”*, kan ikke skolen sies å være et trygt sted for alle elevene. Street ethos og ikke etnisitet styrer mye av samhandlingen mellom elevene, dette

⁷Grasmuck og Pessar (1991:163) skriver at den dominikanske befolkningen i New York har en gjennomsnittsalder som er på henholdsvis 23 år for menn og 27 år for kvinner.

⁸På 90-tallet var det omkring 60 000 dominikanske unge under 19 år i Washington Heights (Hernandez et al. 1995).

⁹Hun bodde ikke i Washington Heights selv, er fra Latin-Amerika.

¹⁰Disse tilbyr engelskkurs, datakurs, barnehage, skolefritidsordning, informasjon om høyere utdanning, dansegruppe, formidling av sommerjobber, med mer.

¹¹Blir drevet av regjeringen i Den dominikanske republikk.

gjelder blant annet Damaris og Indiana. For elevene kan forskjellene mellom dem være viktigere enn en felles dominikansk identitet. Skolen har dessuten et økende antall elever som ikke bor i Washington Heights. Skolen fremstår heller ikke som noe spesielt "dominikansk", den er mer mainstream enn en del av et dominikansk community.

Ved å omtale det som et dominikansk community virker det også som at det som er spesielt ved stedet, er at det er "dominikansk". Slik kan man få inntrykk av at etnisitet og transnasjonalisme er viktigere for folk der enn det faktisk er i dagliglivet. Ved å omtale Washington Heights som et "transnational space" (Duany 1994) kan det utelukke hvordan yngre generasjoner kan føle seg nærmere tilknyttet New York og USA enn Den dominikanske republikk.

Washington Heights kan se ut som et community utenifra, siden det bor mange dominikanere og latinamerikanere der, og det er et arbeiderklasseområde. Etniske restauranter, synlige flagg, musikk, mat og ikke minst festivaler og parader er typisk for mange etniske grupper i New York, og sånn sett ikke bare noe som gjelder dominikanere. Selv om Washington Heights er et forholdsvis klart geografisk avgrenset område, er det ikke et isolert, homogent distrikt. Et annet argument som kan tale i mot at det er et dominikansk community er at to tredjedeler av dominikanere i New York bor andre steder enn i Washington Heights. Likevel er det her den største konsentrasjonen er, og det finnes noen som kan bruke det som "hjertet" i det dominikanske community i New York (Pessar 1995, 24). Dessuten har dominikanere ved hjelp av politisk mobilisering fått opprettet Washington Heights som et dominikansk valgdistrikt.

Folk som bor i Washington Heights kan sies å utgjøre det Sanjek (1998, 29) kaller "neighborhood New Yorkers". Disse mener han skiller seg ut fra den politiske og økonomiske eliten i byen. Nabolagene består av arbeiderklasse, og har mye til felles når det gjelder dagligliv og ambisjoner selv om de har ulik etnisitet.

Washington Heights oppfattes ikke som et trygt sted av mange som bor der, tvert imot er det mange som gir uttrykk for det motsatte. Dette til tross for at de fleste som bor der er dominikanske. Ved å kalle det for et dominikansk community kan man få inntrykk av at de som bor der føler seg trygge med naboer som også er dominikanske. Selv om det finnes en rekke ressurser, som biblioteker, skoler, kirker og foreninger i Washington Heights, er det ikke noe alle elever og andre folk der er klar over eksistensen av og bruker. Ofte var det jeg som fortalte folk der om Dominican Studies Institute, Casa de Cultura Dominicana.

Ordet community er ifølge Baumann (1996, 15–16) attraktivt fordi det tilsynelatende verdsetter folk som tilhører et community. Når det gjelder etniske minoriteter er det imidlertid en fare for at det kan gi inntrykk av at de deler en reifisert kultur. Dette kan føre til at altfor enkel ligning hvor kultur = community = etnisk identitet = kultur (ibid.), i tillegg til at

det kan ha konsekvenser for de som bor i et "belastet" område. Å beskrive Washington Heights som et dominikansk community er ikke et dekkende begrep for å beskrive distriktet, siden den sosiale kompleksiteten innenfor communities da blir usynliggjort.

References

- Amit, V. & Rapport, N. (2002), *The Trouble with Community: Anthropological Reflections on Movement, Identity and Collectivity*, Pluto Press.
- Bauman, Z. (2001), *Community: Seeking Safety in an Insecure World*, Polity, Cambridge.
- Baumann, G. (1996), *Contesting Culture: Discourses of Identity in Multi-Ethnic London*, Cambridge University Press, London.
- Caccamo, R. (2000), *Back to Middletown: Three Generations of Sociological Reflections*, Stanford University Press, California.
- Collier, V. & Thomas, W. P. (1997), School effectiveness for language minority students, in 'Resource Collection Series', National Clearinghouse for Bilingual Education, Washington DC. Tilgjengelig på: <http://www.ncela.gwu.edu/ncbepubs/resource/effectiveness/thomas-collier97.pdf>.
- Duany, J. (1994), 'Quisqueya on the Hudson: The transnational identity of Dominicans in Washington Heights', *Dominican Research Monographs*.
- Foner, N. (2001), *From Ellis Island to JFK: New York's Two Great Waves of Immigration*, Yale University Press, New Haven, Russell Sage Foundation, New York.
- Gans, H. (1992), 'Second generation decline: Scenarios for the economic and the ethnic futures of the post-1965 American immigrants', *Ethnic and Racial Studies* **15**(2), 173–193.
- Grasmuck, S. & Pessar, P. R. (1991), *Between Two Islands: Dominican International Migration*, University of California Press, California.
- Hernández, R., Rivera-Batiz, F. & Agudini, R. (1995), 'Dominican New Yorkers: A socioeconomic profile', *Dominican Research Monographs*.
- Hernández, R. & Torres-Saillant, S. (1996), Dominicans in New York: Men, women and prospects, in G. Haslip-Viera & S. L. Bayer, eds, 'Latinos in New York: Communities in Transition', University of Notre Dame Press, Indiana.
- Larsen, E. M. & Sullivan, T. A. (1987), 'Conventional numbers in immigration research: The case of the missing dominicans', *International Migration Review* **21**(4), 1474–97.

- Mateu-Gelabert, P. (1998), *Street Ethos: Surviving High School: A qualitative study of immigrant and American-born students in an inner city high school*, PhD thesis, New York University.
- Mintz, S. (1998), 'The location of anthropological practice: From area studies to transnationalism', *Critique of Anthropology* 18(2).
- Mohn, I. S. (1993), *Den Flerkulturelle Drømmen: En studie av sosialisering og kulturell reproduksjon ved en tospråklig og flerkulturell barneskole i San Fransisco*, Hovedoppgave ved sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo.
- Ovando, C. J. (2001), Language diversity and education, in J. A. Banks & C. A. McGee Banks, eds, 'Multicultural Education: Issues and Perspectives', John Wiley, New York.
- Pessar, P. R. (1995), *A Visa for a Dream: Dominicans in the United States*, Allyn & Bacon, Boston.
- Rodriguez de León, F. (1998), *El Furioso Merengue del Norte: Una Historia de la Comunidad Dominicana en los Estados Unidos*, egen utgivelse, New York.
- Rumbaut, R. G. (1996), The crucible within: Ethnic identity, self-esteem, and segmented assimilation among children of immigrants, in A. Portes, ed., 'The New Second Generation', Russell Sage Foundation, New York.
- Sanjek, R. (1998), *The Future of Us All: Race and Neighborhood Politics in New York City*, Cornell University Press, Ithaca.
- Torres-Saillant, S. (1999), *El retorna de las yolas. Ensayos sobre diaspora, democracia y dominicanidad*, Libreria La Trinitaria/Editora Manati, Santo Domingo.
- Weyland, K. (1998), *Dominican Women "Con un pie aqui y el otro allá"*, International Migration, Class, Gender and Cultural Change, PhD thesis, New School for Social Research.